

Församlingsinstruktion Vittinge församling

Övergripande styrdokument för församlingsarbetet i Vittinge församling.

Justerad och uppdaterad per 2014-04-16

Församlingsinstruktion

Vittinge församling i Vittinge pastorat

I församlingen finns en kyrka, Vittinge kyrka. Kyrkan är öppen mån-fre 07.00-16.00 men även vid behov och efter önskemål. Församlingsexpeditionen har expeditions- och telefontid tisdag och torsdag kl. 09.00-12.00. Kontaktuppgifter: Vittinge församling, Vittinge prästgård 244, 744 51 Vittinge, tel. 0224-620 37, mail: vittinge.pastorat@svenskakyrkan.se.

Församlingens webbplats: www.svenskakyrkan.se/vittinge

Följande dokument med relation till församlingsinstruktionen, finns på församlingsexpeditionen:

Doppastoral

Konfirmationspastoral

Handlingsplan för konfirmandarbetet

Checklista och arbetsordning för barnkonsekvensanalysen

Begravningspastoral

Delegationsordning

Kyrkofullmäktiges godkännande av församlingsinstruktionen

_____
Ort och datum

_____
Hans Edholm, kyrkofullmäktiges ordf.

Kyrkoherdens godkännande av församlingsinstruktionen

_____
Ort och datum

_____
Marcus Åstrand, kyrkoherde

Domkapitlet i Uppsala stift utfärdar denna församlingsinstruktion att gälla tills vidare

Uppsala den_____

_____
biskop Ragnar Persenius

Omvärldsanalys

Vittinge församling är en landsbygdsförsamling med traditioner som präglas av ett historiskt sett genuint lantbrukarsamhälle. Vittinge kyrka är en medeltidskyrka belägen i vacker natur med lugn omgivning.

Vittinge ligger i Heby kommun, i den expansiva regionen Stockholm/Mälardalen med städer som Uppsala, Stockholm, Västerås, Gävle samt Arlanda flygplats inom tio mils radie. Kommunen har lite drygt 13 000 invånare. Arbetslösheten har varit låg vid mätningar de senaste åren, fastighetspriserna är låga och bostadsbyggandet på uppgång. Kommunikationerna förbättras, inflyttningen och företagsetableringarna ökar.

Inom Heby kommun finns fyra pastorat: Vittinge, Nora, Östervåla-Harbo och Västerlövsta, vilka alla tillhör Västra Upplands kontrakt i Uppsala stift. Vittinge är ett av landets 418 enförsamlingspastorat. Med omkring 2 430 församlingsbor är Vittinge det näst minsta pastoratet i kommunen att jämföra med Västerlövsta pastorat, som med sina 4 565 församlingsbor är det största. Geografiskt utgörs Vittinge församling i huvudsak av de båda samhällena Vittinge och Morgongåva. Ett fåtal församlingsbor bor på adresser som tillhör grannorterna Heby eller Järlåsa. I församlingen är ca 74 % av församlingsinvånarna medlemmar i Svenska kyrkan. Utöver detta är 5 % antecknade. Dessa är i huvudsak odöpta barn med minst en förälder som är medlem, eller en vuxen icke-medlem som är förälder till ett döpt barn.

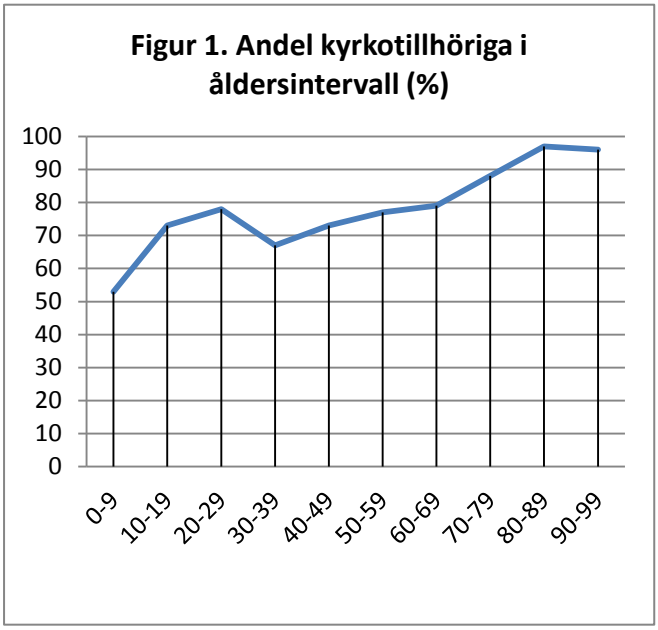
Det faktum att Vittinge och Morgongåva ligger på ett rimligt avstånd till flera större städer gör, i kombination med det låga utbudet av lokala arbetstillfällen, att en stor andel av både studerande och anställda frekvent pendlar mellan hem och skola/arbete. Buss- och tågförbindelser ger i dagsläget goda förhållanden för pendlare, men många väljer att i stället pendla med bil. Ett flertal busshållplatser finns inom båda orterna och i Morgongåva finns även en tågstation. Antalet tågstopp i Morgongåva har varierat över tid men har ökat sedan slutet av 2012 tack vare Upptågets nya sträckning mot Sala.

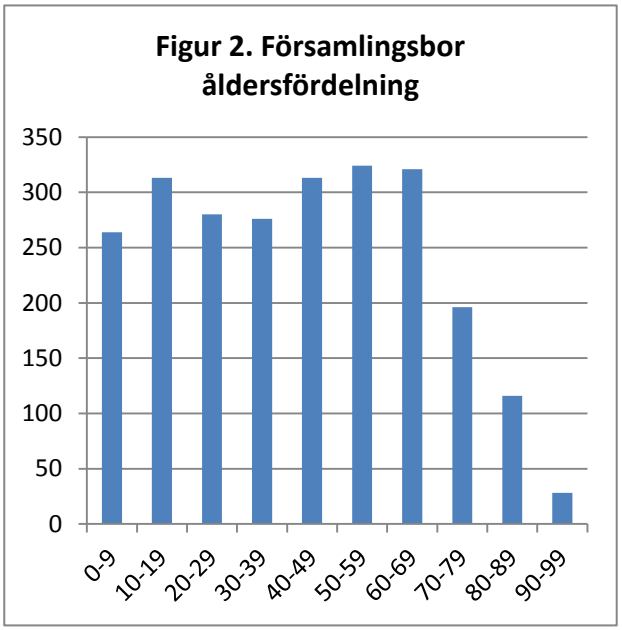
De större arbetsplatserna i Vittinge är Monier Roofing AB (Vittinge tegelbruk) och Vittinge skola. I Morgongåva är den största arbetsgivaren Adlibris, som under högsäsong har nära 200 anställda. Andra arbetsplatser är Karlssons varuhus, Julmyra Horsecenter, Morgongåva skola och Hallvigs tryckeri. Många småföretagare finns, varav merparten är verksamma inom jord, skog, bygg, handel och tillverkning.

Vittinge centrum erbjuder en mindre restaurang/kiosk med ett basutbud av livsmedel samt en folkpark. I Morgongåva finns ICA-butik, restauranger, distriktsköterskemottagning, frisör, gym, handelsträdgård, veterinär, ett varuhus och en stor godisaffär som även är ATG-ombud. Rungården är ett serviceboende i Morgongåva med 33 lägenheter väl anpassade för äldre, varav åtta finns på en avdelning särskilt anpassad för dementa.

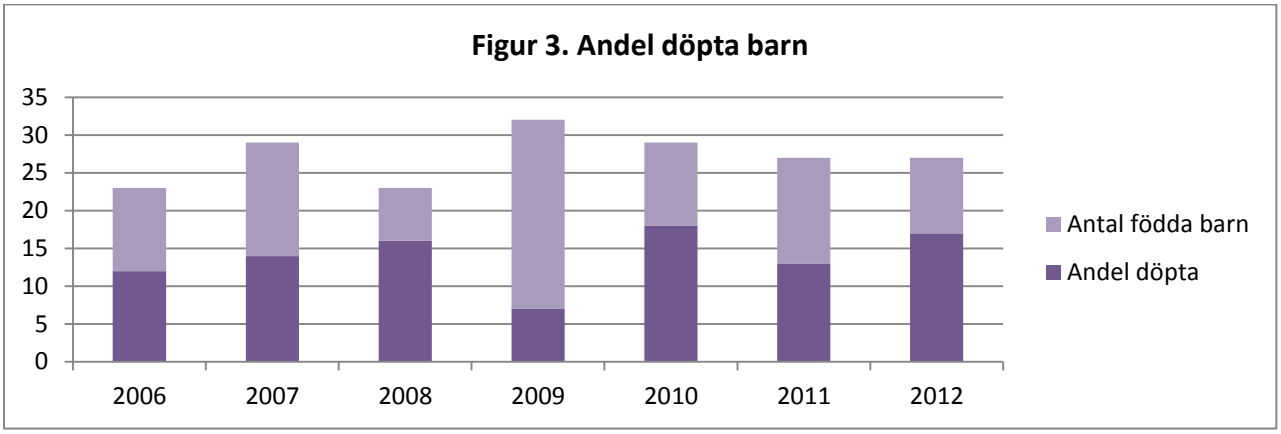
I både Morgongåva och Vittinge finns förskola såväl som skola för klass 1-6. Då skola med klass 7-9 saknas inom församlingens gränser går de flesta skolungdomar dessa årskurser i Heby Centralskola. Många väljer också skolor i Uppsala och ett fåtal går i Enköping. I båda orterna finns idrottsklubbar med egna fotbollsplaner. I Morgongåva finns också en boxningslokal och en hockeyrink. Kommunen är dessutom en av landets mest hästtäta. Många ungdomar ägnar en stor del av sin fritid åt någon idrott, varav ett flertal på hög nivå.

Befolkningen och framtidsprognoser

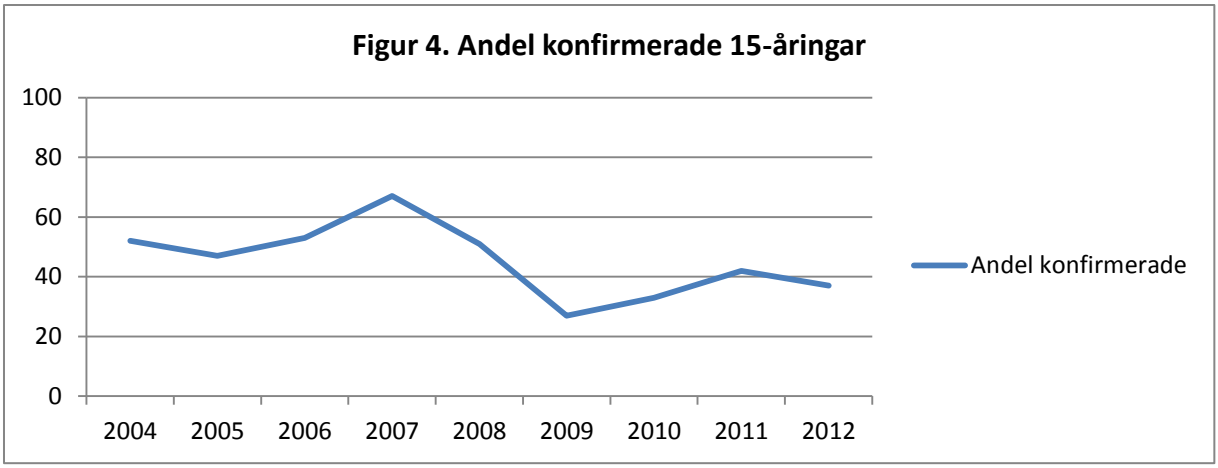

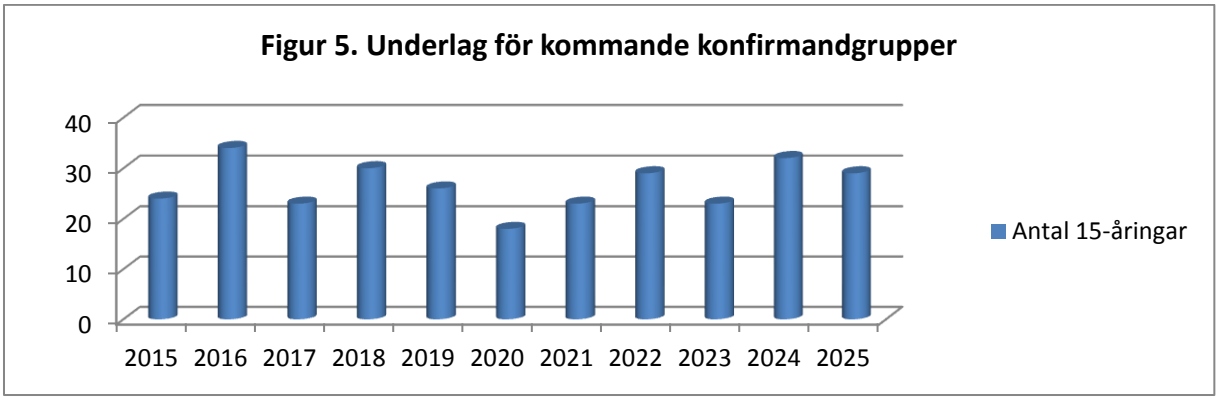

Medelåldern i församlingen ligger på 41,6 år. Andelen män och kvinnor i församlingen skiljer sig inte nämnvärt, även antalet medlemmar är fördelat på ungefär lika många kvinnor som män. Det föds vanligtvis mellan 20 och 30 barn i församlingen varje år och av dessa döps lite drygt hälften. Se figur 3 nedan.

Vad gäller konfirmander satsar församlingen på att ha en kompetent assistent i församlingsarbetet med rätt personlighet och god kännedom om ungdomarnas intressen och de miljöer de vistas i. Att assistenten är engagerad och regelbundet deltar i kurser för att hålla sig uppdaterad är också viktigt.

Då allt färre ungdomar väljer att konfirmera sig finner vi det uppenbart att en utveckling och anpassning av läsningen måste ske. I år (2014) visade det sig vara lyckat och populärt att erbjuda traditionell såväl som flexibel undervisning med idrottsinriktning, så att konfirmationsläsningen går att kombinera med befintliga fritidsintressen. I framtiden kommer det förnuftigaste troligtvis vara att på ett eller annat sätt samarbeta med Västerlövsta pastorat i Heby, då de båda pastoraten konkurrerar om en liten grupp ungdomar som går i samma skola.

Antalet äldre i församlingen ger emellertid något osäkra siffror för framtiden avseende begravningar, då vi har ett äldreboende i Morgongåva samtidigt som det saknas äldreboende i Heby centralort. Många står alltså skrivna i Vittinge församling enbart för att de bor sista tiden i Morgongåva, men kommer begravas i den församling där de levt och verkat. De senaste åren har antalet begravningar legat på i genomsnitt 22 st. per år.

Enkät-undersökning

Inför arbetet med omvärldsanalysen till denna församlingsinstruktion har en enkät med frågor om församlingen utarbetats. Den grundläggande frågeställningen är vad församlingsborna vill få ut av sin församling. Denna enkät har överlämnats till deltagare vid kyrkans evenemang samt övriga officiella sammankomster. Vi har tagit i beaktande alla de synpunkter och kommentarer som lämnats. Av de som besvarat enkäten visade det sig att de flesta redan var intresserade av kyrkan och dess verksamheter. Detta är positivt då dessa personer ofta har god insyn i organisationen och kanske har ett engagemang och egna idéer om hur denna skulle kunna utvecklas.

Av de svarande har flest varit kvinnor som är medlemmar i Svenska kyrkan och i en ålder av 50-65 år. De flesta menar att de är medlemmar i Svenska kyrkan av gammal tradition.

De slutsatser som kan dras av denna undersökning är att besök i kyrkan görs i lika stor utsträckning varje vecka, varje månad eller någon gång per år. Förättningar av olika slag är den mest förekommande anledningen att besöka kyrkan, därefter följer musik- och körverksamhet, gudstjänster och barnverksamhet, i nämnd ordning. Det är framför allt gemenskapen, musiken och underhållningen som lockar. För många är personalens bemötande viktigare än hur intressanta aktiviteterna är. Det kristna budskapet förefaller mindre viktigt som motivation till ett kyrkobesök. Det är önskvärt med mer musik i kyrkan

och man ser helst att kyrkans aktiviteter förläggs till kvällstid. Vardagar eller helger spelar dock mindre roll. För kyrkkaffe och annan förtäring tycker majoriteten att en frivillig avgift bör tas.

Det framkom att de flesta hittar information om våra aktiviteter i Västra Upplandsbladet och genom bekanta, samtidigt som önskemål om annonsering vid de allmänna samlingsplatserna såsom t.ex. ICA och Karlssons Varuhus finns. Det framkom även att en stor andel av de som svarat hjälper till ideellt i församlingen. De som inte är intresserade av ideellt arbete skulle inte vilja hjälpa till även om de blev erbjudna någon form av ersättning.

En sammanfattning av de fria kommentarerna visar att vår barnverksamhet är uppskattad, likaså kyrkoherde och personal. Önskemål finns om mer musik – orgelmusik nämns särskilt − mer aktiviteter för äldre män samt diskussionsforum. Tydligare information till församlingsborna önskas, samt att predikningar gärna ska vara korta och alltid ha en ”röd tråd”.

Vi kommer att fortsätta samla in enkätsvar vid tillfällen som ges. Vi tar till oss detta då vi vill utveckla verksamheten på bästa sätt utifrån församlingsbornas önskemål.

Framtiden

Vittinge församling lägger stor vikt vid att kunna erbjuda församlingsborna ett attraktivt och modernt utbud av aktiviteter, att prioritera personlig service samt att kvalitén på förrättningar, kyrkogårdsskötsel och övriga verksamheter håller en hög nivå. Vi kommer att fortsätta arbetet med att utveckla och förbättra alla delar av verksamheten och ta stor hänsyn till vad som önskas och efterfrågas. Vi kommer även fortsätta samarbeta med olika föreningar och organisationer. Framtidsarbetet behöver präglas av att försöka öka antalet barn som döps och antalet ungdomar som konfirmeras. Den vikande trenden skall stävjas så att intresset och engagemanget för kyrkan ökar igen.

Programförklaring och framtidsvisioner

Vittinge församling är en del av Kristi världsvida kyrka. Inom vårt territoriella område har vi som huvuduppgift att med tron på evangeliet om Jesus Kristus göra Guds kärlek synlig för alla människor. Församlingen skall, med Kristus i centrum, vara en öppen mötesplats som samspelar med samhället. Genom vårt arbete skall vi sträva efter att få människor att leva i kristen tro och gemenskap.

Församlingen är en viktig del av samhället. Vi vill vara en församling för mångfald och delaktighet, gemenskap och trygghet, en plats för erfarenhetsutbyte och samarbete där alla är lika mycket värda och respekt är en av hörnstenarna. Gud är kärleken och finns i allt levande. Var och en som vi möter har något att bidra med. Vår uppgift är att dela med oss av vår kristna tro och låta var och en tolka Guds sanningar i sin verklighet. Svenska kyrkan skall vara en miljö för värme, kärlek och omtanke, för andlighet och eftertänksamhet. Den skall vara en aktiv och flexibel samarbetspartner på samhällets alla nivåer och i livets alla skiften.

Vår vision är att erbjuda både det traditionella – det du förväntar dig av din kyrka − och samtidigt anpassa oss efter samhället vi verkar i. Vi strävar efter att gå i täten, att vara nytänkande och moderna utan att göra avkall på det som kyrkan står för. Vi ska vara en tillgång för församlingsborna och det de söker just idag. Vi ska tända det allmänt svalnande intresset för kyrkan genom att visa att vi är en resurs för just dig.

Församlingens verksamheter är förlagda i lokalerna Vittinge kyrka och församlingshemmet i Vittinge samt församlingssalen Kyrkans allrum i Morgongåva. Prästgård, församlingshem,

kansli och vaktmästeri är belägna intill kyrkan. Församlingens personal utgörs av kyrkoherde, kyrkomusiker, assistent i församlingsarbetet, informatör/administrativ assistent och två kyrkvaktmästare.

Gudstjänster

Huvudgudstjänst firas i enlighet med kyrkoordningens föreskrifter (17 kap. 3§) företrädesvis i Vittinge kyrka. 20 gånger om året firas nattvardsgudstjänst som huvudgudstjänst. En gång i månaden förläggs huvudgudstjänsten till Kyrkans allrum vid Rungården i Morgongåva. På Rungården firas även veckogudstjänst varannan vecka. Familjegudstjänster, med eller utan dop, bryter ovanstående mönster. Så gör även julnattsgudstjänsten och långfredags-gudstjänsten. Några gånger per år firas friluftsgudstjänster. Kontraktsgudstjänsten som firas en gång om året kan också utgöra huvudgudstjänst. Under särskilda förhållanden sammanlyser vi till annan församlings gudstjänst.

Vittinge församling har ambitionen att låta gudstjänsterna få en alltmer varierad utformning. Som ett led i detta firas sedan ett par år tillbaka t.ex. djurgudstjänst, technomässa och kyrkloppsgudstjänst varje sommar.

Musiken

Kyrkomusikern har huvudansvaret för musiken i församlingen. Körmedverkan i gudstjänsterna är mycket betydelsefullt. Vi har en aktiv körverksamhet med en barnkör och två vuxenkörer, varav de senare har mellan 20-30 medlemmar vardera. Utöver gudstjänstmedverkan är det värdefullt att körerna kan medverka i andra sammanhang några gånger under året, t.ex. vid vårcafé och andakter i Kyrkans allrum.

Undervisning

Församlingen vill genom barn- och ungdomsverksamhet ge de unga en trygghet och en identitet utifrån den kristna tron, så att den bär också i vår splittrade och rotlösa tillvaro.

Församlingens undervisning i den kristna tron sker genom:

- barn- och ungdomsverksamhet
- konfirmandarbete
- predikan i gudstjänster och tal i andra sammankomster
- personliga samtal.

Då behovet av förskoleplatser är större än tillgången håller församlingen i dagsläget på att undersöka möjligheterna att öppna en förskola.

Diakoni

Församlingens diakonala arbete bedrivs genom:

- hembesök hos äldre, sjuka och särskilt behövande
- ”Stickcafét”, ”Gubbdagiset” och sopplunchер

- kyrkoherdens tjänstgöring i telefonjouren vid ett tillfälle om året
- personalens förmåga att se, lyssna, hjälpa och finnas där för den som behöver − det ska alltid finnas en kopp kaffe och ett par minuter över för en medmänniska som är ensam eller i sorg.

Vår vision är att nå nya målgrupper genom att möta människor där de är, t.ex. på arbetsplatser och i skolor.

Mission

Församlingens mission är allt det utåtriktade arbete som bedrivs genom gudstjänster, samtalsgrupper, församlingsaftnar, personliga samtal och församlingsblad. Att nå ut till bygdens egna befolkning med vår värme, öppenhet och gemenskap är vår främsta uppgift. Att visa att vi finns här för alla. Vår mission är också att i samverkan med Uppsala stift och Svenska kyrkan på det nationella planet delta i det gemensamma arbetet för kristen tro i vårt land.

Mission är också att se nöden i världen och vilja hjälpa. Genom Svenska kyrkans internationella arbete, Svenska kyrkan i utlandet och andra organisationer vill vi delta i den världsvida kristna kyrkans missionsarbete för fred, rättvisa och tro, dels genom insamlingar av pengar och dels genom personligt engagemang.

Olika språk

I Vittinge församling finns människor som ej har svenska språket som sitt första språk. När behov av att använda andra språk föreligger vill vi i första hand utnyttja stiftets och grannförsamlingarnas resurser allt efter det som är möjligt just då.

Begravningsverksamhet

För kremationer anlitas Berthåga krematorium i Uppsala, vilket ligger utanför förvaltningsområdet. Vid jordbegravningar anlitas bärarlag från grannförsamlingen Västerlövsta. Antal jordbegravningar uppgår vanligtvis till 1-3 st. per år.

Församlingsarbetet ur ett barns perspektiv

Från och med januari 2013 gäller enligt Kyrkoordningen för Svenska kyrkan på alla nivåer att inför ärende som ligger för beslut skall en barnkonsekvensanalys genomföras. Enligt barnkonventionen räknas alla människor 0-18 år som barn. Till grund för analysen ligger barnkonventionen i sin helhet med dess fyra grundprinciper:

1. Förbud mot diskriminering (artikel 2)
2. Barnets bästa i främsta rummet (artikel 3)
3. Rätten till liv och utveckling (artikel 6)
4. Rätten att få komma till tals (artikel 12)

Svenska kyrkans handbok för barnkonsekvensanalys

Handboken är ett dokument som ska finnas tillgängligt på expeditionen och vid alla församlingens sammanträden. Handboken skall ha genomlästs av all personal och varje

deltagare i församlingsråd och kyrkofullmäktige så att konventionens rättigheter och principer respekteras i all ärendehantering. Var och en av beslutsfattarna och dess rådgivare ska låta sina ställningstaganden utgå ifrån barnens bästa.

Checklista och arbetsordning
Vittinge församling har utformat en checklista för att konventionen skall tas i beaktande vid beslutsfattande samt för att tidigt se om en mer omfattande analys behöver genomföras. Checklistan är enkel och skall bidra till att hänsyn tas till barnens perspektiv i det dagliga arbetet. Ledorden vid framställningen av checklistan har varit *enkelhet* och *självklarhet*. Detta för att främja och uppmuntra användandet av denna i alla små och stora frågor. Vid strategiska beslut som har en mer långsiktig verkan finns en arbetsordning till hjälp i beredandeprocessen. Vid barnkonsekvensanalysen skall församlingen involvera både anställda och förtroendevalda. Fördelaktigt är att församlingsassistenten är involverad, då denna skall ha god insyn i det aktuella läget för barnen i Vittinge församling.

Hur vi får församlingsarbetet att färgas av barnens perspektiv
Ett led i processen att implementera tankesättet ”ur barnens perspektiv” hos alla anställda i Vittinge församling är att vid varje personalmöte belysa barnkonventionen och barnkonsekvensanalysen. Detta görs mest fördelaktigt genom att applicera principerna på en aktuell fråga.

I var och en av kyrkans lokaler skall barnombudsmannens affisch om barnkonventionen finnas, som en påminnelse för oss själva samt för att påvisa att vi är medvetna om och på ett professionellt sätt jobbar utifrån barnkonventionens principer.

Regelbundet skall representanter från personal och förtroendevalda delta i vidareutbildning och informationsmöten om arbete med barnkonsekvensanalysen.

Vid aktiviteter och verksamheter där barn och ungdomar samlas är det lägligt att på ett avslappnat sätt diskutera olika frågor och ärenden som ligger för beredning för att få med deras synpunkter och tankegångar. Kyrkoherde och förtroendevalda skall regelbundet besöka dessa verksamheter.

Utvärdering och översyn

Utvärdering och översyn av församlingsinstruktionen skall göras regelbundet vart fjärde år, året efter genomfört kyrkoval. Församlingsinstruktionen får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av församlingens kyrkofullmäktige och kyrkoherde var för sig. Den är därefter bindande för församlingen.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en församling får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. Ändringen godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen. Trettonde avdelningen, 57 kap., 6§ av kyrkoordning för Svenska kyrkan.